

**Konference *Works, Artists, Audiences. Art in Contemporary Cultural Systems*,
Poznaň 24. – 25. března 2011**

Mezinárodní konference *Díla, umělci, obecenstvo. Umění v současných kulturních systémech*, pořádaná Institutem etnologie a kulturní antropologie Univerzity Adama Mickiewicze a Poznaňskou společností přátel umění a vědy, se zaměřila na teoretické práce a práce o umění uplatňovaném v minulosti i v současnosti v rámci majoritní společnosti i v rámci společností minoritních, založená na vlastních výzkumech.

Na konferenci vystoupili odborníci a badatelé z Polska, České republiky, Slovenska, Litvy, Ukrajiny, Norska, Makedonie a Ruska. Mezi referujícími se objevili jak pracovníci z univerzitních pracovišť (hostitelská Univerzita Adama Mickiewicze, dále Univerzita Karlova, Masarykova univerzita, Národní univerzita kultury a umění v Kyjevě, Univerzita v Gdaňsku, Univerzita pedagogiky a inženýrství na Krymu, Univerzita Konstantina Filosofova v Nitře, Univerzita sv. Cyrila a Metoděje ve Skopji, Telemark University v Porsgrunnu), tak i pracovníci různých dalších odborných institucí (Národní akademie věd Ukrajiny, Národní akademie umění Ukrajiny, Ruská akademie věd, Státní akademie designu a umění Ukrajiny, Muzeum Wnętrz Dworskich v Ożarówě, Kyjevské národní muzeum ruského umění a Akademie výtvarných umění Litvy).

Témata konferenčních příspěvků se pohybovala v několika rovinách. Na počátku konference zazněly příspěvky především teoretické, a to od A. Křížové s názvem *Od lidového umění k pop-kultu-*

ře. Hledání předmětu bádání v české etnologii 20. století a příspěvek A. Stanisze *Využití kultury versus metanarace o kultuře. Střet antropologie a umění*. Další tematickou rovinou konference byla kultura, respektive lidová kultura a umění v rámci etnických menšin, na toto téma s příspěvky vystoupili M. Selivatchov (*Lidové umění 20. století v etnický smíšených oblastech*), J. Holas (*Tradiční lidové umění pěstované maďarskou minoritou v českých zemích*), S. Ryzhakova (*Tradiční umění, profesionální umění a vznik „etnických forem“*), M. Bezoušková (*Umění v ukrajinských etnických spolicích v České republice na počátku 21. století*), N. A. Muftieva (*Krymské tatarské etnické motivy v moderním dekorativním umění Krymu*), E. Kotlyar (*Židovská lidová stylistika v nástěnných malbách ve východních evropských dřevěných synagogách*) a L. Lehoczka a K. Vanková (*Reflexe umělecké tvorby Eleny (Ilony) Lackové: „Jak vzniklo naše romské divadlo“*).

Některé příspěvky reflektovaly umění majoritní společnosti, a to nikoli pouze v lidové kultuře, ale také v institucioním zakotvení. Jmenujme W. Kuligowskiho s jeho příspěvkem *Posvátných třiatřicet metrů. Analýza diskurzu kolem postavy Ježíše Krista Krále všech svatých ze Świebodzinu*, J. Eichstaedta (*Jedná se opravdu o skutečnost? O historických formách prezentace na muzejních výstavách*), J. Blaziuna (*Uchování kostelních a klášterních obrazů od počátku devatenáctého do počátku dvacátého století*), A. Kwaśniewskou (*Jak se umění pro turisty stalo etnickým symbolem – příklad vyšívání*), O. Kosminu (*Ukrajinský etnodesign: problémy a perspektivy*), A. W. Brzezińskou (*Made in „polská obec“ – současný etnodesign tradiční polské kultury*), M. Chapkunovou (*Semiotický význam*

šperku), G. Skliarenka (*„Hry s dějinami“ v současném ukrajinském umění*), V. Morozova (*Středověké motivy a tradiční elementy v současném norském náboženském umění (vliv děl Gunnara Torvunda)*), R. K. Nawrockiho (*Demokratický umělecký prostor*), T. Kochubinskou (*Pohádka v umění: Způsob vyjádření ideje národního ducha (na příkladu výstavy „Pohádka“ v kyjevském národním muzeu ruského umění)*) a nakonec A. Pomiecińského (*Umění a nová sociální hnutí*).

Konference pod vedením Waldemara Kuligowského zprostředkovala zúčastněným vědcům i publiku vzájemné setkání a možnost vyměnit si zkušenosti z výzkumu a z odborné práce nejen v úrovni přednesených příspěvků a následné diskuse, ale

i během neformálních přidružených aktivit. Do programu vědeckého setkání byl zahrnut slavnostní večer pořádaný v tradičním středověkém koloritu ve spolupráci se zástupci města Poznaň a rovněž exkurze do galerie národního muzea s odborným výkladem hlavního kurátora sbírek.

Konference v polské Poznani předložila vědecké obci pestrou mozaiku tradičních i moderních přístupů k antropologii kultury. Umožnila setkání vědců z různých zemí, jejichž jednotícím prvkem je zájem o umění a mapování lidového umění *par excellence*. Cenný byl také podrobný náhled na celou škálu nejrůznějších úhlů pohledu na konferencí stanovenou tematiku zkoumání kultury.

Markéta Bezoušková & Jakub Holas

Recenzenti statí v roce 2011

Yasar Abu Ghosh – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Peter Balog – Národní muzeum – České muzeum hudby, Praha

Jan Balon – Filosofický ústav AV ČR a Fakulta sociálních věd UK, Praha

Jakub Češka – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Aleš Filip – Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Brno

Michal Frankl – Židovské muzeum, Praha

Hana Gladkova – Filosofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Marek Halbich – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Dana Hamplová – Filosofická fakulta Univerzity Karlovy a Sociologický ústav AV ČR, Praha

Zuzana Havrdová – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Martin Heřmanský – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Miroslav Hroch – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Marek Jakoubek – Fakulta filozofická Západočeské univerzity, Plzeň

Dušan Janák – Fakulta veřejných politik Slezské univerzity, Opava

Kristina Kaiserová – Filozofická fakulta Univerzity J. E. Purkyně, Ústí nad Labem

Jan Kirschner – Českobratrská církev evangelická, Česká Lípa

Anna Kopecká – Sociologický ústav AV ČR, Praha

Jan Křeček – Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, Praha

Markéta Křížová – Filosofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Karel Maier – Fakulta architektury Českého vysokého učení technického, Praha

Jakub Mareš – Filosofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Jan Maršálek – Filosofický ústav AV ČR, Praha

Hana Mášová – 1. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Marcel Mečiar – Faculty of Arts and Science, Yeditepe University, Istanbul

Mirjam Moravcová – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Kateřina Nedbálková – Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Brno

Zdeněk R. Nešpor – Sociologický ústav AV ČR a Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Josef Opatrný – Filosofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Zdeněk Pinc – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Filip Pospíšil – A2, Praha

Martin C. Putna – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Ivan Rynda – Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha

Franz Schindler – Justus-Liebig-Universität, Gießen

Jan Sládek – Filosofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Markéta Slavková – Praha

Marco Stella – Přírodovědecká fakulta
Univerzity Karlovy, Praha

Leoš Šatava – Filosofická fakulta
Univerzity Karlovy, Praha

Livie Šavelková – Fakulta filozofická
Univerzity Pardubice, Pardubice

Naděžda Špatenková – Filosofická
fakulta Univerzity Palackého, Olomouc

Ondřej Štěch – Fakulta filozofická
Univerzity Pardubice, Pardubice

Zdeněk Uherek – Etnologický ústav
AV ČR, Praha

Rudolf Vévoda – Praha

Michael Voříšek – Sociologický ústav
AV ČR, Praha

Monika Vrzgulová – Ústav etnologie
Slovenskej akadémie vied, Bratislava